

HAKRINBANK N.V.

CORPORATE GOVERNANCE CODE -
PRINCIPES VAN DEUGDELIJK ONDERNEMINGSBESTUUR EN
BEST PRACTICE BEPALINGEN

INHOUD

Preamble	3
Principes en best practice bepalingen	5
I. Naleving en handhaving van de code	5
II. De directie	6
III. De raad van commissarissen	11
IV. De (algemene vergadering van) aandeelhouders	20
V. De audit van de financiële verslaggeving en de positie van zowel de interne audit functie als de externe accountant en informatieverschaffing en transparantie voor de stakeholders van de bank	23

Preamble

De Hakrinbank N.V. hecht grote waarde aan een goede corporate governance ter waarborging van de integriteit van haar bedrijfsactiviteiten en haar financiële soliditeit. Deze code, levert daar een belangrijke bijdrage aan en is een essentieel onderdeel van onze corporate governance framework. Het referentiekader voor deze code bestaat uit de (concept) corporate governance code van de Centrale Bank van Suriname, alsmede het document Principles for enhancing Corporate Governance (Bank for International Settlements BIS, oktober 2010).

Corporate governance is de Engelse term voor ondernemingsbestuur. Hiermee wordt bedoeld hoe een onderneming goed, efficiënt en verantwoord geleid moet worden alsmede het afleggen van verantwoording over het gevoerde beleid richting belanghebbenden waaronder de eigenaren (aandeelhouders), werknemers, afnemers en de samenleving als geheel.

Goed ondernemerschap, waaronder inbegrepen integer en transparant handelen door de directie, evenals goed toezicht hierop, waaronder inbegrepen het afleggen van verantwoording over het uitgeoefende toezicht, zijn essentiële voorwaarden voor het stellen van vertrouwen in de Hakrinbank en het toezicht daarop. Deze zijn de twee steunpilaren waarop de corporate governance van de Hakrinbank rust en waarop een code toeziet. Bij het opstellen van de code is uitgegaan van het dualistische bestuursmodel. Dit houdt in dat de directie en de toezichthoudende raad van commissarissen twee gescheiden organen zijn van de bank.

De directie en de raad van commissarissen van de Hakrinbank houden rekening met de belangen van de verschillende belanghebbenden, inclusief de voor de onderneming relevante maatschappelijke aspecten van ondernemen. Vertrouwen van de belanghebbenden dat hun belangen worden behartigd, is een voorwaarde voor hen om binnen en met de Hakrinbank samen te werken.

De directie en de raad van commissarissen van de Hakrinbank zien het als hun verantwoordelijkheid om de evenwichtige afweging van de belangen van alle bij de Hakrinbank betrokken partijen zoals haar cliënten, aandeelhouders en medewerkers en andere relevante stakeholders en marktparticipanten, inclusief de voor de Hakrinbank relevante maatschappelijke aspecten van ondernemen (dit is het zogeheten stakeholder model). Hierbij wordt rekening gehouden met de continuïteit van de Hakrinbank, de maatschappelijke omgeving waarin wij functioneren en wet- en regelgeving die op ons van toepassing is. De cliënt zal te allen tijde zorgvuldig worden behandeld. Dit houdt in dat de Hakrinbank een zorgplicht heeft jegens de cliënt en dat de belangen van de cliënt te allen tijde in acht genomen zullen worden.

De code bevat principes en best practice bepalingen die de verhoudingen reguleren tussen de directie, de raad van commissarissen en de algemene vergadering van aandeelhouders van de Hakrinbank. De principes kunnen worden opgevat als breed gedragen algemene opvattingen over goede corporate governance. De principes zijn uitgewerkt in concrete best practice bepalingen.

De code is onderverdeeld in vijf hoofdstukken:

- I) naleving en handhaving van de code;
- II) de directie;
- III) de raad van commissarissen;
- IV) de (algemene vergadering van) aandeelhouders en

- V) de audit van de financiële verslaggeving en de positie van zowel de interne audit functie als de externe accountant en informatieverschaffing en transparantie voor de stakeholders van de bank.

PRINCIPES EN BEST PRACTICE BEPALINGEN

I. NALEVING EN HANDHAVING VAN DE CODE

Principe *De directie en de raad van commissarissen van de Hakrinbank zijn verantwoordelijk voor de corporate governance structuur en voor de naleving van deze code. Zij leggen hierover verantwoording af aan de algemene vergadering van aandeelhouders en voorzien eventuele afwijkingen van de bepalingen van een deugdelijke motivering.*

Best practice bepalingen

- I.1** De hoofdlijnen van de corporate governance structuur van de Hakrinbank worden elk jaar, mede aan de hand van de principes die in deze code zijn genoemd, in een afzonderlijk hoofdstuk in het jaarverslag uiteengezet.
- I.2** De algemene vergadering van aandeelhouders wordt geïnformeerd over elke substantiële verandering in de corporate governance structuur van de Hakrinbank en in de naleving van deze code.

II DE DIRECTIE

II.1 Taak en werkwijze

Principe *De directie is o.m. verantwoordelijk voor de realisatie van de doelstellingen van de Hakrinbank, de strategie, de resultatenontwikkeling en de voor de bank relevante maatschappelijke aspecten van ondernemen. De directie legt hierover verantwoording af aan de raad van commissarissen en aan de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders. De directie richt zich bij de vervulling van haar taak naar het belang van de Hakrinbank en de met haar verbonden ondernemingen en weegt daartoe de in aanmerking komende belangen van betrokkenen af, zoals haar cliënten, aandeelhouders en medewerkers en andere relevante stakeholders en marktparticipanten. Hierbij wordt rekening gehouden met de continuïteit van de Hakrinbank, de maatschappelijke omgeving waarin zij functioneert en wet- en regelgeving die op haar van toepassing is. De cliënt zal te allen tijde zorgvuldig worden behandeld. Dit houdt in dat de Hakrinbank een zorgplicht heeft jegens de cliënt en dat de belangen van de cliënt te allen tijde in acht genomen zullen worden.*

De directie verschaft de raad van commissarissen tijdig alle informatie die nodig is voor de uitoefening van de taak van de raad van commissarissen.

De directie is verantwoordelijk voor de naleving van alle relevante wet- en regelgeving, het beheersen van de risico's verbonden aan de ondernemingsactiviteiten, de resultaatontwikkeling en voor de financiering van de bank. De directie staat onder toezicht van de raad van commissarissen en bespreekt de interne risicobeheersing- en controlesystemen met de raad van commissarissen.

Best practice bepalingen

II.1.1 De taakverdeling van de directie alsmede haar werkwijze worden neergelegd in een directiereglement.

II.1.2 De directie legt ter *goedkeuring* voor aan de raad van commissarissen:

- a) de operationele en financiële doelstellingen van de bank;
- b) corporate values en business principles;
- c) de strategie en uitgangspunten die daarbij zijn gekozen;
- d) de relevante omgevingsfactoren en maatschappelijke ontwikkelingen die op het behalen van de strategische doelen van invloed zijn.

II.1.3 De directie draagt er zorg voor dat een op de Hakrinbank toegesneden intern risicobeheersing en controlesysteem aanwezig is. Het interne risicobeheersing- en controlesysteem van de Hakrinbank omvat in ieder geval:

- a) dat de CEO (algemeen directeur) functioneel belast is met het risicomanagement;
- b) dat er jaarlijks risicoanalyses van de operationele en financiële doelstellingen van de Hakrinbank worden uitgevoerd;

- c) een integriteitscode;
- d) handleidingen voor de inrichting van de financiële verslaggeving en de voor de opstelling daarvan te volgen procedures; en
- e) een systeem van monitoring en rapportering.

II.1.4 De directie draagt er zorg voor dat werknemers zonder gevaar voor hun rechtspositie de mogelijkheid hebben aan de CEO (algemeen directeur) of aan een door hem aangewezen functionaris te rapporteren over vermeende onregelmatigheden binnen de Hakrinbank van algemene, operationele en financiële aard. Vermeende onregelmatigheden die het functioneren van de directieleden betreffen worden gerapporteerd aan de voorzitter van de raad van commissarissen.

II.1.5 De Hakrinbank, in het bijzonder een directielid, neemt geen deel in de raad van commissarissen van een vennootschap anders dan uit hoofde van een directe belangenbehartiging van de Hakrinbank, bijvoorbeeld bij het verstrekken van een belangrijke lening aan een vennootschap bij een financiële reorganisatie.

II.2 Bezoldiging

Principe *De Hakrinbank voert een zorgvuldig, beheerst en duurzaam beloningsbeleid dat in lijn is met haar strategie en risicobereidheid, doelstellingen en waarden en waarbij rekening wordt gehouden met de lange termijn belangen van de Hakrinbank, de relevante internationale context en het maatschappelijk draagvlak. De raad van commissarissen en de directie nemen dit uitgangspunt in acht bij het vervullen van hun taken met betrekking tot het beloningsbeleid.*

Directieleden ontvangen voor hun werkzaamheden een bezoldiging van de Hakrinbank, die wat betreft de hoogte en structuur zodanig is dat gekwalificeerde en deskundige directieleden kunnen worden aangetrokken en worden behouden. Bij de vaststelling van de totale bezoldiging wordt de invloed ervan op de beloningsverhoudingen binnen de Hakrinbank meegewogen. Voor het geval de bezoldiging bestaat uit een vast deel en een variabel deel, is het variabele deel gekoppeld aan vooraf bepaalde, beoordeelbare en beïnvloedbare doelen, die overwegend een lange termijn karakter hebben. Het variabele deel van de bezoldiging moet passend zijn ten opzichte van het vaste deel van de bezoldiging.

De bezoldigingsstructuur, met inbegrip van ontslagvergoeding, is eenvoudig en inzichtelijk. Het bevordert de belangen van de Hakrinbank op middellange en lange termijn, zet niet aan tot gedrag van directieleden in hun eigen belang noch tot het nemen van risico's die niet passen binnen de vastgestelde strategie en 'beloont' falende directieleden niet bij ontslag. De raad van commissarissen is hiervoor verantwoordelijk.

Best practice bepalingen

- II.2.1** De raad van commissarissen stelt de bezoldiging van de individuele directieleden vast.
- II.2.2** Bij de vaststelling van de hoogte en de structuur van de bezoldiging van directieleden neemt de raad van commissarissen onder meer de resultatenontwikkeling, niet-financiële indicatoren die relevant zijn voor de lange termijn doelstellingen van de Hakrinbank in overweging, een en ander met inachtneming van de risico's die variabele bezoldiging voor de onderneming kan meebrengen.
- II.2.3** De Hakrinbank verstrekt aan haar directieleden geen persoonlijke leningen, garanties en dergelijke tenzij in de normale uitoefening van het bedrijf en tegen de daarvoor voor het gehele personeel geldende voorwaarden en na goedkeuring van de raad van commissarissen. Leningen worden niet kwijtgescholden.
- II.2.4** Bovenstaande zaken zijn integraal opgenomen in het organisatiebrede prestatie-managementsysteem van de Hakrinbank.

II.3 Deskundigheid en samenstelling

Principe *De directie is zodanig samengesteld, dat zij haar taak naar behoren kan vervullen. Complementariteit, collegialiteit en diversiteit zijn een voorwaarde voor een goede taakvervulling door de directie van de Hakrinbank.*

Ieder lid van de directie beschikt over gedegen kennis van de financiële sector in het algemeen en het bankwezen in het bijzonder en specifiek in relatie met zijn bevoegdheden.

Best practice bepalingen

- II.3.1** Ieder lid van de directie beschikt over gedegen kennis van de maatschappelijke functies van de Hakrinbank en van de belangen van alle betrokken partijen. Voorts beschikt ieder lid van de directie over grondige kennis om de hoofdlijnen van het totale beleid van de Hakrinbank te kunnen beoordelen en bepalen en zich een afgewogen en zelfstandig oordeel te kunnen vormen over risico's die daarbij worden gelopen.
- II.3.2** De directie draagt, met inachtneming van de door de (RCC pleegt beoordeling en adviseert de RvC, welke het ERM framework, incl risico appetijt goedkeurt) raad van commissarissen goedgekeurde risicobereidheid, zorg voor een evenwichtige afweging tussen de commerciële belangen van de Hakrinbank en de te nemen risico's.

II.4 Tegenstrijdige belangen

Principe *Elke vorm en schijn van belangenverstrengeling tussen de Hakrinbank en de directieleden wordt vermeden. Besluiten tot het aangaan van transacties waarbij tegenstrijdige belangen van directieleden spelen en die van materiële betekenis zijn voor de Hakrinbank en/of voor de desbetreffende directieleden, behoeven de goedkeuring van de raad van commissarissen.*

Best practice bepalingen

II.4.1 Een directielid zal:

- a) niet in concurrentie met de Hakrinbank treden;
- b) geen (substantiële) schenkingen van de Hakrinbank voor zichzelf, noch voor zijn echtgeno(o)t(e), bij de Hakrinbank geregistreerde partner of een andere levensgezel, pleegkind of bloed- of aanverwant tot in de tweede graad vorderen of aannemen;
- c) geen ongerechtvaardigde voordelen verschaffen aan derden ten laste van de Hakrinbank; en
- d) geen zakelijke kansen die aan de Hakrinbank toekomen benutten voor zichzelf of voor zijn echtgeno(o)t(e), bij de bank geregistreerde partner of een andere levensgezel, pleegkind of bloed- of aanverwant tot in de tweede graad.

II.4.2 Een directielid meldt een (potentieel) tegenstrijdig belang dat van materiële betekenis is voor de Hakrinbank en/of voor de desbetreffende directielid terstond aan de voorzitter van de raad van commissarissen en aan de overige leden van de directie en verschaft daarover alle relevante informatie, inclusief de voor de situatie relevante informatie inzake zijn/haar echtgeno(o)t(e), bij de Hakrinbank geregistreerde partner of een andere levensgezel, pleegkind en bloed- en aanverwanten tot in de tweede graad. De raad van commissarissen besluit buiten aanwezigheid van het betrokken directielid of sprake is van een tegenstrijdig belang. Een tegenstrijdig belang bestaat in ieder geval wanneer de Hakrinbank voornemens is een transactie aan te gaan met een rechtspersoon,

- i) waarin een directielid persoonlijk een materieel financieel belang houdt;
- ii) waarvan een directielid een familierechtelijke verhouding heeft met een directielid van de rechtspersoon; of
- iii) waarbij een directielid van de bank een directie of toezichthoudende functie vervult.

II.4.3 Een directielid neemt niet deel aan de discussie en de besluitvorming over een onderwerp of transactie waarbij het directielid een tegenstrijdig belang heeft.

- II.4.4** Alle transacties waarbij tegenstrijdige belangen van directieleden spelen worden onder gebruikelijke condities overeengekomen. Besluiten tot het aangaan van transacties waarbij tegenstrijdige belangen van directieleden spelen die van materiële betekenis zijn voor de bank en/of voor de desbetreffende directieleden behoeven goedkeuring van de raad van commissarissen.

III. DE RAAD VAN COMMISSARISSEN

III.1 Taak en werkwijze

Principe *De raad van commissarissen heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van de directie en op de algemene gang van zaken binnen de Hakrinbank en de met haar verbonden onderneming en staat de directie met raad ter zijde. De raad van commissarissen richt zich bij de vervulling van zijn taak naar het belang van de Hakrinbank en de met haar verbonden ondernemingen (2 dochtermaatschappijen) en weegt daartoe de in aanmerking komende belangen van bij de Hakrinbank betrokkenen af, zoals haar cliënten, aandeelhouders en medewerkers en andere relevante stakeholders en marktparticipanten. De raad van commissarissen betreft daarbij ook de voor de onderneming relevante maatschappelijke aspecten van ondernemen.*

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitvoeren en evalueren van het vastgestelde beloningsbeleid ten aanzien van de leden van de directie. Daarnaast geeft de raad van commissarissen goedkeuring aan het beloningsbeleid voor het hoger management (inclusief onderdirecteuren) en ziet hij toe op de uitvoering daarvan door de directie. Tevens keurt de raad van commissarissen de beginselen van het beloningsbeleid voor overige medewerkers van de Hakrinbank goed.

De raad van commissarissen bespreekt jaarlijks de hoogte van de variabele inkomens. De raad van commissarissen ziet erop toe dat de directie ervoor zorg draagt dat de variabele beloningen binnen de Hakrinbank passen en binnen het vastgestelde beloningsbeleid van de bank

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor de kwaliteit van zijn eigen functioneren.

Best practice bepalingen

III.1.1 De taakverdeling van de raad van commissarissen, alsmede zijn werkwijze worden neergelegd in een RVC reglement. De raad van commissarissen neemt in het reglement een passage op voor zijn omgang met de directie en de algemene vergadering van aandeelhouders.

III.1.2 Het verslag van de raad van commissarissen maakt deel uit van de jaarstukken van de Hakrinbank. Hierin doet de raad van commissarissen verslag van zijn werkzaamheden in het boekjaar en neemt hij de specifieke opgaven en vermeldingen op die de bepalingen van deze code verlangen.

- III.1.3** Een commissaris treedt tussentijds af bij onvoldoende functioneren, structurele onverenigbaarheid van belangen of wanneer dit anderszins naar het oordeel van de raad van commissarissen is geboden.
- III.1.4** Het toezicht van de raad van commissarissen op de directie omvat onder andere:
- a) de realisatie van de doelstellingen van de bank;
 - b) de strategie en de risico's verbonden aan de ondernemingsactiviteiten;
 - c) de opzet en de werking van de interne risicobeheersing- en controlesystemen;
 - d) het financiële verslaggevingsproces;
 - e) de naleving van wet- en regelgeving;
 - f) de verhouding met aandeelhouders;
 - g) de voor de Hakrinbank relevante maatschappelijke aspecten van ondernemen; en
 - h) het beloningsbeleid van de onderneming.
- III.1.5** De raad van commissarissen bespreekt ten minste eenmaal per jaar buiten aanwezigheid van de directie zijn eigen functioneren, het functioneren van de afzonderlijke comités van de raad en dat van de individuele commissarissen, en de conclusies die hieruit voortvloeien. Tevens wordt het gewenste profiel en de samenstelling en competentie van de raad van commissarissen besproken. De raad van commissarissen bespreekt voorts ten minste eenmaal per jaar buiten aanwezigheid van de directie zowel het functioneren van de directie als college als dat van de individuele directieleden en de conclusies die hieraan moeten worden verbonden.
- III.1.6** De raad van commissarissen bespreekt in ieder geval eenmaal per jaar de strategie en de voornaamste risico's verbonden aan de Hakrinbank.
- III.1.7** De raad van commissarissen heeft een eigen verantwoordelijkheid van de directie en van de externe accountant alle informatie te verlangen die de raad van commissarissen behoeft om zijn taak als toezichthoudend orgaan goed te kunnen uitoefenen. Indien de raad van commissarissen dit geboden acht kan hij informatie inwinnen van functionarissen en externe adviseurs. De Hakrinbank stelt hiertoe de benodigde middelen ter beschikking. De raad van commissarissen kan verlangen dat bepaalde functionarissen en externe adviseurs bij zijn vergaderingen aanwezig zijn.

III.2 Onafhankelijkheid

Principe *De raad van commissarissen is zodanig samengesteld dat de leden ten opzichte van elkaar, de directie en welk deelbelang dan ook onafhankelijk en kritisch kunnen opereren.*

Best practice bepalingen

III.2.1 De leden van de raad van commissarissen hebben gezamenlijk en individueel het gepaste profiel in overeenstemming met het geformaliseerde profiel van de raad en de geformaliseerde profielschets voor raadsleden. De raad is evenwichtig samengesteld en waarborgt hiermee dat beslissingen worden genomen in het licht van een gezond en voorzichtig beleid van de bank, indachtig belanghebbenden.

III.2.2 De commissarissen zijn individueel en collectief onafhankelijk van de kredietinstelling en onafhankelijk van de directie van de organisatie. Hiertoe zijn criteria van onafhankelijkheid bepaald en opgenomen in het profiel van de raad van commissarissen als orgaan en profielschetsen voor de raadsleden. De AvA wordt geïnformeerd over de vastgestelde profielschets.

III.2.3 Minimaal jaarlijks verricht de raad van commissarissen een zelf evaluatie gericht op de beoordeling van haar onafhankelijkheid als orgaan en van de individuele raadsleden. In deze evaluatie wordt minimaal betrokken:

- Toereikendheid van criteria voor onafhankelijkheid van de individuele raadsleden.
- Naleving door de raadsleden van de criteria voor onafhankelijkheid.
- Samenstelling van de raad gericht op onafhankelijke oordeelsvorming.
- Bekleden van functies bij de organisatie en of daar buiten, die invloed hebben of kunnen hebben op de onafhankelijkheid van raadsleden.

III.3 Deskundigheid en samenstelling

Principe *Elke commissaris dient geschikt te zijn om de hoofdlijnen van het totale beleid te beoordelen. Elke commissaris beschikt over de specifieke deskundigheid die noodzakelijk is voor de vervulling van zijn taak, binnen zijn rol in het kader van de profielschets van de raad. De raad van commissarissen dient zodanig te zijn samengesteld dat hij zijn taak naar behoren kan vervullen. Complementariteit, collegialiteit, onafhankelijkheid en diversiteit zijn een voorwaarde voor een goede taakvervulling door de raad van commissarissen. Een herbenoeming van een commissaris vindt slechts plaats na zorgvuldige overweging. Ook bij een herbenoeming wordt de hiervoor genoemde profielschets in acht genomen.*

Best practice bepalingen

- III.3.1** De leden van de raad van commissarissen beschikken over gedegen kennis van de maatschappelijke functies van de Hakrinbank (vastgelegd in profiel van de RvC en profielschetsen voor raadleden)) en van de belangen van alle bij de Hakrinbank betrokken partijen. De raad van commissarissen maakt een evenwichtige afweging van de belangen van de bij de Hakrinbank betrokkenen zoals haar cliënten, aandeelhouders en medewerkers.
- III.3.2** Minimaal één lid van de raad van commissarissen is een zogenoemde financiële expert, hetgeen inhoudt dat deze persoon relevante kennis en ervaring heeft opgedaan op financieel administratief/accounting gebied.
- III.3.3** Alle commissarissen volgen na benoeming een introductieprogramma waarin in ieder geval aandacht wordt besteed aan algemene financiële, sociale en juridische zaken, de financiële verslaggeving door de Hakrinbank, de specifieke aspecten die eigen zijn aan de desbetreffende Hakrinbank en haar ondernemingsactiviteiten en de verantwoordelijkheden van een commissaris.
- III.3.4** Het aantal commissariaten van één persoon bij vennootschappen en/of organisaties van maatschappelijk aanmerkelijk belang is zodanig beperkt dat een goede taakvervulling is gewaarborgd en bedraagt niet meer dan vijf, waarbij het voorzitterschap van een raad van commissarissen dubbel telt.
- III.3.5** Een commissaris kan maximaal driemaal voor een periode van vier jaar zitting hebben in de raad van commissarissen.
- III. 3.6** De raad van commissarissen stelt een rooster van aftreden vast om zoveel mogelijk te voorkomen dat veel commissarissen tegelijk aftreden.

III.4 De voorzitter van de raad van commissarissen

Principe *De voorzitter van de raad van commissarissen draagt zorg voor het goed functioneren van de raad en zijn commissies en is namens de raad het voornaamste aanspreekpunt voor de directie en voor aandeelhouders over het functioneren van de directie en commissarissen. Hij draagt als voorzitter zorg voor een ordelijk en efficiënt verloop van de algemene vergadering van aandeelhouders.*

Best practice bepalingen

- III.4.1** De voorzitter van de raad van commissarissen ziet er op toe dat:
- a) commissarissen hun introductie- en opleiding- of trainingsprogramma volgen;
 - b) commissarissen tijdig alle informatie ontvangen die nodig is voor de goede uitoefening van hun taak;
 - c) voldoende tijd bestaat voor de beraadslaging en besluitvorming door de raad van commissarissen;
 - d) commissies van de raad van commissarissen naar behoren functioneren;

- e) de raad van commissarissen een vicevoorzitter kiest; en
- f) contacten van de raad van commissarissen met de directie goed lopen.

III.4.2 De voorzitter van de raad van commissarissen is geen voormalig directielid van de Hakrinbank.

III.4.3 De vicevoorzitter van de raad van commissarissen vervangt bij gelegenheid de voorzitter.

III.5 Samenstelling en rol van drie kerncommissies van de raad van commissarissen

Principe *De raad van commissarissen bestaat uit tenminste vijf leden. De raad van commissarissen heeft uit zijn midden een Audit commissie, een Remuneratie commissie en een Risk & Compliance commissie. De taak van de commissies is om de besluitvorming van de raad van commissarissen voor te bereiden. In het verslag van de raad van commissarissen doet de raad verslag van de uitvoering van de taakopdracht van de commissies in het boekjaar.*

Best practice bepalingen

III.5.1 De raad van commissarissen stelt voor iedere commissie een reglement op. Het reglement geeft aan wat de rol en verantwoordelijkheid van de desbetreffende commissie is, haar samenstelling en op welke wijze zij haar taak uitoefent.

III.5.2 De raad van commissarissen ontvangt van elk van de commissies een verslag van de beraadslagingen en bevindingen.

Auditcommissie

III.5.3 De auditcommissie richt zich in ieder geval op het toezicht op de directie ten aanzien van:

- a) de werking van de interne risicobeheersing- en controlesystemen, waaronder het toezicht op de naleving van de relevante wet- en regelgeving en het toezicht op de werking van integriteitcode;
- b) de financiële informatieverstopping door de Hakrinbank (keuze van *accounting policies*, toepassing en beoordeling van effecten van nieuwe regels, inzicht in de behandeling van “schattingsposten” in de jaarrekening, prognoses, werk van in- en externe accountants terzake, etc.).
- c) de naleving van aanbevelingen en opvolging van opmerkingen van in- en externe accountants;
- d) de rol en het functioneren van de interne audit functie;
- e) het beleid van de Hakrinbank met betrekking tot *tax planning*;
- f) de relatie met de externe accountant waaronder in het bijzonder zijn onafhankelijkheid, de bezoldiging en eventuele niet-controlewerkzaamheden voor de Hakrinbank;
- g) de financiering van de Hakrinbank; en
- h) de toepassingen van de informatie- en communicatietechnologie.

- III.5.4** De auditcommissie is het eerste aanspreekpunt van de externe accountant wanneer deze onregelmatigheden constateert in de financiële – en overige berichten, operaties en of overige bedrijfsonderdelen betreffende werknemers van de bank. In de situatie van onregelmatigheden de directie aangaande zal de AC in eerste aanleg het aanspreekpunt zijn.
- III.5.5** Het voorzitterschap van de auditcommissie wordt niet vervuld door de voorzitter van de raad van commissarissen, noch door een voormalig directielid van de Hakrinbank.
- III.5.6** Van de auditcommissie maakt ten minste één financieel expert in de zin van best practice bepaling III.3.2 deel uit.
- III.5.7** De auditcommissie bepaalt of en wanneer de CEO, de CFO, de externe accountant en de interne auditor bij haar vergaderingen aanwezig zijn.
- III.5.8** De auditcommissie overlegt zo vaak als zij dit noodzakelijk acht, doch ten minste eenmaal per jaar, buiten aanwezigheid van de directie met de interne – en externe accountant.

Risk & Compliance commissie

- 111.5.9** De Risk & Compliance commissie richt zich in ieder geval op het toezicht op de directie ten aanzien van:
- a) Beoordelen van een toereikende opzet van een risicobeheersraamwerk
 - b) Beoordelen en goedkeuren van de risicostrategie en gedefinieerde risicoappetijt
 - c) Goedkeuren van het gewenste risicoprofiel van de bank
 - d) Periodiek evalueren van het werkelijke risicoprofiel van de bank
 - e) Doen evalueren van de toereikendheid van het beleidskader betreffende kredietrisico, liquiditeitsrisico, Asset-Liability risico, operationeel risico, reputatierisico en compliance risico
- 111.5.10** Voor de Risk & Compliance commissie gelden, evenals de auditcommissie, specifieke competentie- en ervaringseisen. Zo moet een aantal leden van de Risk & Compliance commissie beschikken over grondige kennis van de financieel-technische aspecten van het risicobeheer of over de nodige ervaring die een gedegen beoordeling van risico's mogelijk maakt.
- 111.5.11** Bij de uitoefening van het toezicht op het risicobeleid wordt de raad van commissarissen geadviseerd door de risk & compliance commissie.
- 111.5.12** De directie legt jaarlijks, voor de aanvang van het boekjaar, het risicomanagement-beleid van de bank ter goedkeuring aan de raad van commissarissen. Het beleid van de bank geeft minimaal invulling aan:
- Risicomanagement structuur van de bank.
 - Beoogde risicoprofiel.
 - Risico bereidheid.

- Risicomaatregelen betreffende kredietrisico, liquiditeitsrisico, Asset-Liability risico, operationeel risico, reputatierisico en compliance risico.

111.5.13 De risk & compliance commissie vergadert minimaal twee keer per jaar met de directie betreffende het gevoerde risicomanagement beleid en ontwikkelingen omtrent conformiteit aspecten, financiële- en operationele risico's (inclusief informatietechnologie).

Remuneratie commissie

III.5.14 De remuneratiecommissie heeft in ieder geval de volgende taken:

- a) het doen van een voorstel aan de raad van commissarissen betreffende het te voeren bezoldigingsbeleid voor de hele instelling;
- b) het doen van een voorstel inzake de bezoldiging van de individuele directieleden ter vaststelling door de raad van commissarissen, in welk voorstel in ieder geval aan de orde komen: i) de bezoldigingsstructuur en ii) de hoogte van de vaste bezoldiging, de hoogte van de variabele bezoldigings-componenten, pensioenrechten, afvloeiingsregelingen en overige vergoedingen, alsmede de prestatiecriteria en de toepassing daarvan; en
- c) het opmaken van het remuneratierapport van de raad van commissarissen. Dit bevat een verslag van de wijze waarop het bezoldigingsbeleid in het afgelopen boekjaar in praktijk is gebracht en een overzicht van het bezoldigingsbeleid dat het komende boekjaar en de daaropvolgende jaren door de raad wordt voorzien. Het rapport vermeldt hoe het gekozen bezoldigingsbeleid bijdraagt aan de realisatie van de lange termijn doelstellingen van de bank en de met haar verbonden ondernemingen.

III.5.15 Het voorzitterschap van de remuneratie commissie wordt niet vervuld door de voorzitter van de raad van commissarissen, noch door een voormalig directielid van de bank.

III.5.16 Indien de remuneratie commissie ten behoeve van haar taken gebruik maakt van de diensten van een remuneratieadviseur, heeft de raad van de commissarissen inzicht in de werkzaamheden die de adviseur verricht t.b.v. de directie.

III.6 Tegenstrijdige belangen

Principe *Elke vorm en schijn van belangenverstrengeling tussen Hakrinbank en commissarissen wordt vermeden. Besluiten tot het aangaan van transacties waarbij tegenstrijdige belangen van commissarissen spelen, die van materiële betekenis zijn voor de Hakrinbank en/of voor de desbetreffende commissarissen, behoeven de goedkeuring van de raad van commissarissen. De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor de besluitvorming over de omgang met tegenstrijdige belangen bij directieleden, commissarissen, grootaandeelhouders en de externe accountant in relatie tot de Hakrinbank.*

Best practice bepalingen

- III.6.1** Een commissaris meldt een (potentieel) tegenstrijdig belang dat van materiële betekenis is voor de Hakrinbank en/of voor de desbetreffende commissaris terstond aan de voorzitter van de raad van commissarissen en verschaft daarover alle relevante informatie inclusief de relevante informatie inzake zijn echtgeno(o)t(e), bij de Hakrinbank geregistreeerde partner of een andere levensgezel, pleegkind en bloed- en aanverwanten tot in de tweede graad. Indien de voorzitter van de raad van commissarissen een (potentieel) tegenstrijdig belang heeft dat van materiële betekenis is voor de Hakrinbank en/of voor zichzelf, meldt hij dit terstond aan de vicevoorzitter van de raad van commissarissen en verschaft daarover alle relevante informatie, inclusief de relevante informatie betreffende zijn echtgeno(o)t(e), bij de Hakrinbank geregistreeerde partner of een andere levensgezel, pleegkind en bloed- en aanverwanten tot in de tweede graad. Aan de beoordeling van de raad van commissarissen of sprake is van een tegenstrijdig belang neemt de desbetreffende commissaris niet deel. Een tegenstrijdig belang bestaat in ieder geval wanneer de Hakrinbank voornemens is een transactie aan te gaan met een rechtspersoon:
- i) waarin een commissaris persoonlijk een materieel financieel belang houdt;
 - ii) waarvan een commissaris een familierechtelijke verhouding heeft met een directie van de Hakrinbank; of
 - iii) waarbij een commissaris van de bank een directie of toezichthoudende functie vervult.
- III.6.2** Een commissaris neemt niet deel aan de discussie en de besluitvorming over een onderwerp of transactie waarbij deze commissaris een tegenstrijdig belang heeft.
- III.6.3** Alle transacties waarbij tegenstrijdige belangen van commissarissen spelen worden onder gebruikelijke condities overeengekomen. Besluiten tot het aangaan van transacties waarbij tegenstrijdige belangen van commissarissen spelen die van materiële betekenis zijn voor de Hakrinbank en/of voor de desbetreffende commissarissen behoeven de goedkeuring van de raad van commissarissen.
- III.6.5** De commissaris die tijdelijk voorziet in de directie bij belet en ontstentenis van de directie treedt uit de raad van commissarissen om de directietaak op zich te nemen.

III.7 Bezoldiging

Principe *De algemene vergadering van aandeelhouders stelt de bezoldiging van de commissarissen vast. De bezoldiging van een commissaris is niet afhankelijk van de resultaten van de Hakrinbank.*

Best practice bepalingen

- III.7.1** Aan een commissaris worden bij wijze van bezoldiging geen aandelen en/of rechten op aandelen toegekend.
- III.7.2** Het eventuele aandelenbezit van een commissaris in de bank waarvan hij commissaris is, is ter belegging op de lange termijn.
- III.7.3** De Hakrinbank verstrekt aan haar commissarissen geen leningen, garanties, en dergelijke, tenzij in de normale uitoefening van het bedrijf en na goedkeuring van de raad van commissarissen. Leningen worden niet kwijtgescholden.

IV.DE (ALGEMENE VERGADERING VAN) AANDEELHOUDERS

IV.1. Bevoegdheden

Principe *Goede corporate governance veronderstelt een volwaardige deelname van aandeelhouders aan de besluitvorming in de algemene vergadering van aandeelhouders. De Hakrinbank vindt het van belang dat zoveel mogelijk aandeelhouders deelnemen aan de besluitvorming in de algemene vergadering van aandeelhouders.*

Besluiten omtrent een belangrijke verandering van de identiteit of het karakter van de Hakrinbank behoeven de goedkeuring van de algemene vergadering van aandeelhouders.

Best practice bepalingen

- IV.1.1** Het reservering- en dividendbeleid van de Hakrinbank (de hoogte en bestemming van reservering, de hoogte van het dividend en de dividendvorm) wordt als apart agendapunt op de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders behandeld en verantwoord.
- IV.1.2** Het voorstel tot uitkering van dividend wordt als apart agendapunt op de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders behandeld.
- IV.1.3** Goedkeuring van het door de directie gevoerde beleid (décharge van directie) en goedkeuring van het door de raad van commissarissen uitgeoefende toezicht (décharge van commissarissen) worden afzonderlijk in de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders in stemming gebracht. Verantwoording over de naleving van de Code wordt afgelegd als onderdeel van de verantwoording over het jaarverslag.
- IV.1.4** De voorzitter van de algemene vergadering van aandeelhouders (d.i. de voorzitter van de raad van commissarissen) is verantwoordelijk voor een goede vergaderorde teneinde een zinvolle discussie in de vergadering te faciliteren.

IV.2 Informatieverschaffing/logistiek algemene vergadering van aandeelhouders

Principe *De directie of in voorkomende gevallen de raad van commissarissen zal naar gelang van toepassing alle aandeelhouders en andere partijen op de financiële sector gelijkelijk en gelijktijdig informeren over aangelegenheden die invloed kunnen hebben op de koers van het aandeel. De contacten tussen de directie enerzijds en pers en financieel analisten anderzijds worden zorgvuldig behandeld en gestructureerd, en de Hakrinbank verricht geen handelingen die de onafhankelijkheid van analisten ten opzichte van de Hakrinbank en vice versa aantasten. De directie en de raad van commissarissen verschaffen de algemene vergadering van aandeelhouders tijdig alle relevante informatie die zij behoeft voor de uitoefening van haar statutaire bevoegdheden.*

Indien, voor zover van toepassing, tijdens een algemene vergadering van aandeelhouders koersgevoelige informatie wordt verstrekt, dan wel beantwoording van vragen van aandeelhouders heeft geleid tot verstrekking van koersgevoelige informatie, wordt deze informatie onverwijld openbaar gemaakt.

Best practice bepalingen

IV.2.1 De directie en de raad van commissarissen verschaffen de algemene vergadering van aandeelhouders alle verlangde informatie, tenzij een zwaarwichtig belang van de bank zich daartegen verzet. Indien door de directie en de raad van commissarissen op een zwaarwichtig belang een beroep wordt gedaan, wordt dit beroep gemotiveerd toegelicht.

IV.2.2 Materiële wijzigingen in de statuten van de bank alsmede voorstellen tot benoeming van directieleden en commissarissen worden afzonderlijk aan de algemene vergadering van aandeelhouders voorgelegd.

IV.3 Verantwoordelijkheid van aandeelhouders

Principe *Aandeelhouders gedragen zich ten opzichte van de Hakrinbank, haar organen en hun mede-aandeelhouders naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid. Hieronder valt de bereidheid om een dialoog met de bank en mede-aandeelhouders aan te gaan.*

Best practice bepalingen

IV.3.1 Een aandeelhouder oefent het agenderingsrecht slechts uit nadat hij daaromtrent in overleg is getreden met de directie. Wanneer een of meer aandeelhouders het voornemen hebben de agendering te verzoeken van een onderwerp dat kan leiden tot wijziging van de strategie van de bank, wordt de directie in de gelegenheid gesteld de statutaire termijn in acht te nemen om hierop te reageren (de responstijd). Een voorbeeld hiervan betreft het ontslag van één of meer directieleden of commissarissen,. Dit geldt ook voor een voornemen als hiervoor bedoeld dat

strekt tot rechterlijke machtiging voor het bijeenroepen van een algemene vergadering van aandeelhouders. De desbetreffende aandeelhouder respecteert de door de directie ingeroepen responstijd.

IV.3.2 Een aandeelhouder stemt naar zijn eigen inzicht. Van een aandeelhouder die gebruik maakt van stemadviezen van derden wordt verwacht dat hij zich een eigen oordeel vormt over het stembeleid van deze adviseur en de door deze adviseur verstrekte stemadviezen.

IV.3.3 Indien een aandeelhouder een onderwerp op de agenda heeft laten plaatsen, licht hij dit ter vergadering toe en beantwoordt hij zo nodig vragen hierover.

V. DE AUDIT VAN DE FINANCIËLE VERSLAGGEVING EN DE POSITIE VAN ZOWEL DE INTERNE AUDIT FUNCTIE ALS DE EXTERNE ACCOUNTANT EN INFORMATIE-VERSCHAFFING EN TRANSPARANTIE VOOR DE STAKEHOLDERS VAN DE BANK

V.1 Financiële verslaggeving

Principe *De directie is verantwoordelijk voor de kwaliteit en de volledigheid van de openbaar gemaakte financiële berichten. De raad van commissarissen ziet er op toe dat de directie deze verantwoordelijkheid vervult.*

Best practice bepalingen

- V.1.1** Het opstellen en de publicatie van het jaarverslag, de jaarrekening, de kwartaal- en/of halfjaarcijfers en ad hoc financiële informatie vergen zorgvuldige interne procedures. De raad van commissarissen houdt toezicht op het volgen van deze procedures.
- V.1.2** De auditcommissie beoordeelt hoe de externe accountant wordt betrokken bij de inhoud en publicatie van financiële berichten, anders dan de jaarrekening.
- V.1.3** De directie is verantwoordelijk voor het instellen en handhaven van interne procedures die ervoor zorgen dat alle belangrijke financiële informatie bij de directie bekend is, zodat de tijdigheid, volledigheid en juistheid van de externe financiële verslaggeving worden gewaarborgd. Vanuit dit oogpunt zorgt de directie ervoor dat de financiële informatie uit ondernemingsdivisies en/of dochtermaatschappijen, rechtstreeks aan hem wordt gerapporteerd en dat de integriteit van de informatie niet wordt aangetast. De raad van commissarissen houdt toezicht op de onderneming en handhaving van deze interne procedures.

V.2 Rol, benoeming, beloning en beoordeling van het functioneren van de externe accountant

Principe *De externe accountant wordt benoemd door de raad van commissarissen. De directie of raad van commissarissen doet daartoe een voordracht, waarbij in het laatste geval zowel de auditcommissie als de directie advies uitbrengen aan de raad van commissarissen. De bezoldiging van en de opdrachtverlening tot het uitvoeren van niet-controlewerkzaamheden door de externe accountant worden goedgekeurd door de raad van commissarissen op voorstel van de auditcommissie en na overleg met de directie.*

Best practice bepalingen

- V.2.1** De externe accountant kan over zijn verklaring omtrent de getrouwheid van de jaarrekening worden bevraagd door de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders. De externe accountant woont daartoe deze vergadering bij en is daarin bevoegd het woord te voeren.

- V.2.2** De directie en de auditcommissie rapporteren jaarlijks aan de raad van commissarissen over de ontwikkelingen in de relatie met de externe accountant, waaronder in het bijzonder zijn onafhankelijkheid (met inbegrip van de wenselijkheid van rotatie van verantwoordelijke accountants binnen een kantoor van externe accountants dat met de controle is belast en van het verrichten van niet-controlewerkzaamheden voor de bank verricht door hetzelfde kantoor). Mede op grond hiervan besluit de raad van commissarissen omtrent de benoeming van een externe accountant.
- V.2.3** De directie en de auditcommissie maken tenminste eenmaal in de vier jaar een grondige beoordeling van het functioneren van de externe accountant in de diverse entiteiten en capaciteiten waarin de externe accountant fungeert.

V.3 Interne audit functie

Principe *De interne auditor functioneert onder de verantwoordelijkheid van de directie.*

Best practice bepaling

- V.3.1** De externe accountant en de Auditcommissie worden betrokken bij het opstellen van het werkplan van de interne auditor. Zij nemen ook kennis van de bevindingen van de interne auditor.
- V.3.2** De interne auditor heeft toegang tot de externe accountant en tot de voorzitter van de Auditcommissie.

V.4 Relatie en communicatie van de externe accountant met de organen van de bank

Principe *De externe accountant rapporteert zijn bevindingen betreffende het onderzoek van de jaarrekening gelijkkelijk aan de directie en de raad van commissarissen.*

Best practice bepalingen

- V.4.1** De externe accountant ontvangt de financiële informatie die ten grondslag ligt aan de vaststelling van de kwartaal- en/of halfjaarcijfers en overige tussentijdse financiële berichten en wordt in de gelegenheid gesteld om op alle informatie te reageren.
- V.4.2** Het verslag van de externe accountant bevat datgene wat de externe accountant met betrekking tot de controle van de jaarrekening en de daaraan gerelateerde controles onder de aandacht van de directie en de raad van commissarissen wil brengen. Daarbij kan aan de volgende onderwerpen worden gedacht.

A. Met betrekking tot de accountantscontrole:

- informatie over zaken die van belang zijn voor de beoordeling van de onafhankelijkheid van de externe accountant;
- informatie over de gang van zaken tijdens de controle als ook de samenwerking met interne auditors en eventueel andere externe accountants, discussiepunten met de directie, een overzicht van niet aangepaste correcties, etc.

B. Met betrekking tot de financiële cijfers:

- analyses van ontwikkelingen van het vermogen en resultaat, die niet in de te publiceren gegevens voorkomen en die naar de mening van de externe accountant bijdragen aan het inzicht in de financiële positie en resultaten van de bank;
- commentaar op de verwerking van eenmalige posten, de effecten van schattingen en de wijze waarop deze tot stand zijn gekomen, de keuze van *accounting policies* wanneer ook andere keuzes mogelijk waren, alsmede bijzondere effecten als gevolg daarvan;
- opmerkingen over de kwaliteit van prognoses en budgetten.

C. Met betrekking tot de werking van de interne risicobeheersing- en controlesystemen (inclusief de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking) en de kwaliteit van de interne informatievoorziening:

- verbeterpunten, geconstateerde leemten en kwaliteitsbeoordelingen;
- opmerkingen over bedreigingen en risico's voor de bank en de wijze waarop daarover in de te publiceren gegevens gerapporteerd dient te worden;
- naleving van statuten, instructies, regelgeving, leningsconvenanten, vereisten van externe toezichthouders, etc.

V.5 Informatieverschaffing en Transparantie

Principe *De corporate governance van de Hakrinbank dient door haar informatieverschaffing voldoende transparant te zijn voor haar cliënten, aandeelhouders, medewerkers en andere relevante stakeholders en marktparticipanten.*

Best practice bepalingen

V.5.1 De informatieverschaffing omvat o.m. belangrijke informatie over de doelstellingen van de Hakrinbank, de organisatie- en governance structuren en beleid, financiële positie, performance, voorzienbare risicofactoren en risicobereidheid van het management, aandeelhoudersstructuur en stemrechten en transacties met gerelateerde partijen. De bank verschaft ook informatie over haar beloningsbeleid van de directie.

- V.5.2** De informatieverschaffing is accuraat en duidelijk en wordt op een begrijpelijke wijze gepresenteerd dat haar cliënten, aandeelhouders, medewerkers en andere relevante stakeholders en marktparticipanten die goed kunnen raadplegen.
- V.5.3** Tijdige publieke informatieverschaffing is gewenst op de website van de bank, in haar jaarverslag en haar periodieke financiële rapporten of in andere geschikte publicatie vormen. In het jaarverslag wordt daarnaast een helder corporate governance paragraaf opgenomen. Tevens worden alle belangrijke ontwikkelingen die zich tussen twee reguliere rapporten hebben voorgedaan meteen bekend gemaakt.
- V.5.4** Als de Hakrinbank betrokken is in complexe of niet-transparante structuren, dan zal de bank adequate informatie verstrekken betreffende het doel, strategieën, structuren, risico's en beheersing daarvan over deze activiteiten.